

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**In catenam super Matthaei evangelio editam - Cod. Aug.
pap. 5**

Thomas <von Aquin, Heiliger>

[Reichenau], [15. Jahrh.]

Cap. XXVIII

[urn:nbn:de:bsz:31-84684](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-84684)

sapiens in se ubi dei templum est si per
 peccatum adhuc saluat ex parte vestigia fi
 dei et religionis. templum est ex parte de
 structum et ex parte consistens cuius autem parte
 quod peccavit cuius su no he paulatim
 mittitur donec ad plene redit ad eo vi
 uete et sic no relinquit lapis sup lapid
 mandatorum dei qui no destruit. Sedete
 autem eo **Vernigis** pfectas dno in tunc
 puenit ad monte oliueti et quibus d
 discipulis in via ostendentibus et laudati
 bus edificati templi ipe palam predi
 cat omnia ee destrueda. Idcirco ad
 puenisset ad montem oliueti accesserunt
 ad eu interrogantes ipm. Unde dicit. Se
 dente autem eo sup monte oliueti acces
 serunt ad eu discipuli eius factis **Crisp**
 ppter hoc autem secretis accesserunt quia
 de magis interrogaturi erant. Item
 cupiebant distare die aduentus eius et
 uehemet desiderabant gloriam eius
 unde **Jerom** et interrogant quia ta
 quo tempe ulm destrueda dicentes
 die nobis qn hec erit. Quo tpe xpus
 uenit. Unde dicit. Et quid signu
 aduentus eius. Et quo tpe qsimaco
 seculi sit futura. Unde dicit. Et co
 simacois seculi **Crisp** lucas autem ait
 vna ee interrogatiom que e de ulma
 qn estimatibus discipulis tunc futurum ee
 xpi aduentu et fine mundi. qn ulma
 destruetur anaxius aut no omnes cas
 de qsimacois ulmie sed petru iacobu
 iohem et andrea qn liberius et se
 natus xps loquentes **Origenes** puto
 aut monte oliueti mysteriu ee etate
 q exgenabz est **Vernigis** Mons ee
 oliueti no he in fructuosas arbores s
 oliueti quibus lina nutrit ad fugandas
 tenebras et quibz fessis requies i firmis
 salus prestat. Sedens aut dno sup
 monte oliueti can templu detruina
 ipius et exadio iudaice gentis dispu
 tat ut ead ipo stau corpus manifest
 qua queto manens in ead impioz
 supbia adempnat **Origen** agrotola
 em in monte respiciens oliueti vbi di

et in ead confirmatio xpus scilicet
 q semp oleasti ramos in secat in bona
 olua pmi Qui aut he fiduciam xpm
 diste nolunt signu aduentu xpi et qsimaco
 seculi Est aut duplex aduentus vbi i
 tua pmi quide scilicet predicatio de xpo
 qn predicatio xpi nati et crucifixi
 Sedus aut aduentus e in uis pfectis
 doctibus dicit. Sapiam loquit in ter
 pfectos et hinc scudo aduentu aduigit
 hylmaro seculi in uis pfecto cui in ead
 crucifixus est **hylmaro** Et quia tra
 ad discipulis quiesca p distinetis et tpe
 et intelligencia significatiuibus spant
 Respondet igit pmo de curatibz or
 casu et an confirmat uitate doctrine ne
 quis fallax ignorantibz possit obrepe
 Unde p sequit Et respondens ihu
 dixit eis videte ne quis uos seducat
 aultra em uenient in uoce meo dicetes
 ego sum xpus **Crisp** Neq em de uitate
 destruetoe neq de pds suo aduentu stati
 respondit. Sed de malis quibz stati
 obmandu erat **Jerom** vms aut corp
 aut corp de quibus loquit fuit symon
 samaitanis que mactibus aptos le
 gms qui se magnu dicebat ee u tu
 tem. Hec quoq me ead in suis uolu
 bus scripta dimittens. Ego su fmo
 dei. ego omis. ego omia dei Sed et
 iohannes aplos in epla sua loquit
 Audistis quia anaxipus uenit est
 Nunc aut anaxipi multi s Ego reor
 omis hereparetus anaxipos esse. et
 subnoie xpi ea docet que contra xpo
 p nec miz p aliquos ab hys dicit
 uideamus sedua ai dno dixit. Et
 multos seducunt **Origenes** aultra
 aut sunt qui seducit quia lata e
 porta que ducit ad pdicom et multi
 p qui intrant p ea. hoc aut solu
 sufficit ad cognoscendu sedicem an
 typosoz qui dicit Ego sum xpus
 qd nup xpus legit dixisse Suffi
 ciebat em ad crededu q ipe e xps
 opera dei et fmo que dacebat
 et utus ipius odms ead fmo qui
 p fitez expositom scripturaz p d m

regni aduersus regni fieri aut sicut
 quibusdam placet et famas et pestilencie
 ab anglis factane sunt. hec ead tunc in
 ualestant ab aduersis virtutibus qu no sunt
 sales tre et lux mundi xpi distipuli desane
 tes que eodemomni malicia semmanet et
 aliquid quide in isrl famas et pestilencie
 fiebant ppter peccata quas oraco scilicet pluebat
 bn aut per loca. Nam em in fit uolt
 deus huanu p dero genus. sed iudicans
 p partes dat pma loca. Si aut mepie
 abus huius malis no fuit facta correpcio
 pficient ad peus. vnde sequit. Hec
 aut omnia micia se doloz. gradus saluz
 in omni mundo et corp qui secuturi se
 aduersus impios ut in doloribus acutissimis
 truant. **Jerom.** 9. anspice aut vident
 regni can regni con slyge et pestilencia
 corp quoz pmo serpit ut cancer et fa
 mes audiendi. dicit dei et comaco. vni se
 terra et auera fide spacio mheretie
 magis intelligi qui contra se in uitem
 dimittentes eate victoria faciut. **Augen**
 Optet aut hec fici antea videri
 pffionem sapie que e mypo sed no sta
 tim cit fims que querim. pacificas
 em fims longe e ab hantibus. **1. Cor.** 9.
 Quia dicit hec omnia micia se doloz
 melius transset ptiuracom ut quasi q
 ceptus quida aduetus ant xpi no parcus
 intelligatur. Tunc tradent uos in **1. Cor.**
1. Cor. Quos mto vltimo ac pomea
 uideat. vni se tot ntroganda sunt
 aduersa dno manifestat dicens. Tunc
 tradent uos mtrbulacom et occident.
1. Cor. om. Vel aliter. Quia distipuli
 audientes ea q de vltima pdicebant
 se distipuli erant ut extra turbacom
 cent q de aliena pena audientes. pbi
 uero ppera sup natura sperabant que
 aduenire ualde desiderabant. ppter h
 cis graua pnuat in plitudine eos sta
 tuent. Et pns quide iusserat eos nigi
 late contra deceptos pductos. **1. Cor.**
 aut tyranoz violentia eis pdicat. d.
 Tunc tradent uos in tribulacom et occi
 dent uos. Optime em cor mala me

posuit mitigatione hntia agulbus ma
 lie. Nec solum ita eos consolatus e. sed
 ostendendo tribulaco em aduigens q p
 nome eius hec essent passuri. vnde **1. Cor.**
 Et eritis odio omnibus homibus ppter
 nome meu. **Augen.** Sed quo omnibus ead
 in vltimo pabus tre amotantibus gentibus
 odio hatur ppter xpi mpe forte et hoc
 aliquis dicit ppter spagelacom pnti
 omnibus pmltis. Sed et hoc q dicit. **1. Cor.**
 tradent uos hie rom. Nam et pns
 quid hec fient traditi se xpiam mtrbu
 lacaco. Sed aliquis tndebit qm tuc max
 ime tradent xpiam mtrbulacaco qm
 modum niquid. Amant em qui mala
 mutabilis sunt causas eoz. distipulos
 inuente aliquid quod loquant. Confe
 quos ergo est utqi de relictis hie ho
 mibus deoz culturo. ppter multitudine
 xpianos dicant fici bella et famas et
 pestilencias sed et tremotus cam dicent
 xpianos ppter quod et pscuoco passe
 pccate. **1. Cor.** Postquid aut duplex
 pccatu posuit scilicet quod est a pducti
 bus et quod ab inuicem qscuoco terram
 pccatu pamt quod e a falsis ficiabus
 vnd subdit. Et tuc scandalizabunt mtra
 et in uitem tradent et odio habunt. **1. Cor.**
 vnde aut et paulo hec plorante et
 dicente foris pmgus meus timores. Et
 alibi pccula in falsis ficiabus de pccabz alibi
 dicit. Tales se pccato apti operari sub
 doli vnde et hec subdit. Et multi pccato
 do pccato surgent et pducunt mtra
1. Cor. In mmente em captiuitate
 vltm multi surrexerunt xpianos se ce
 dicentes et mto multos seduxerunt
 quos paulo noiat falsos ficos qoz eoz
 antipos **1. Cor.** vel nicolaus vnus
 ex septem dyabombus fuit multos q me
 tra vitate pccat. **1. Cor.** Demde q
 hys distipulis e ondit quia tales pccato
 pccato nullam mitigationem acuitate accipiet
 vnde subdit. Et qm habundabit iniquitas
 et frigestet caritas multoz. **1. Cor.** v
 di las erga deu et proximu. Nō qnto
 magis ab vno quaz iniquitas suscipit.

tificat ead et cepte dixit euanm
 i omni mundo ut ita significaret usq
 crescendo cet ventura Si ergo latet qn
 euangeliomis orbis amplebit paldn
 bio latet qn sine erit aut quippe no et
Origenes Cum ergo omne gens audiuit
 euangeliy pdicatione tuc et scali sine
 Et hoc e quod sequit Et tuc veniet
 qsimacio aulte em no pla barbaray
 sed ead mofay gentiu non du audierit
 opamta dicit **Glofa** vtruz aut
 dicitur tenet pt si camo diu p no diffuso
 pdicationis oiv intelligat Si em in
 telligat qnca ad fructu pdicacois qui
 e ut singulis gentibus fundat ead ce
 denat in xpm ut augo expont est sig
 nu quod sz pcedo an sine mudi no in
 pcessit an destructione vltme Si aut
 intelligat qnca ad fama pdicacois sic
 ante sine vltme fuit completu dypntis
 xpi p qtuor mudi ptes diffuso vnde
 Jeronimus dicit Non puto aliq rema
 ssa gente q xpi nome ignoret Et
 quoz no hnt pdicacois tame opvici
 nis gentibz opimone fidei non p ig
 norare **Origenes** aoralit aut qui in
 sura e p d m ubi dei aduentu illud glo
 sum i diam sua nccc e ut p d m men
 sura pfectu sui m pdias a contris
 opacombz parat quaz magnus ath
 lecta et opus meo ab omnibus odiat
 no tame agentibz p d m carne qntu
 agentibz p d m nequiaz Sed et m
 qolibus pauci erit vitate plera atti
 gentes plures aut scandalizabunt et
 cadent ab ea pdicores et accusatores
 alituz p d m dispensano dogmatu vnt
 que causa fiet ut odiat se inimicem
 multi ead erit non sane tradentes de
 futuris sione et quomo no optet i
 tptantes p d m quos pseudo p d m
 dicit p d m milites et feruorem
 dilectm que p d m fuit m simplicitate
 fidei refugere facient Sed qui potuit
 mane mane in aplie tradicois
 ipe saluabit et sic pdicacois d m

in aulis omi est in testimoniu omnibus
 gentibus .i. omnibus cogitacoibz mcedu
 lis aiaz. Cum ergo uidit **Crif t om**
 Quia supra occulte in sinu aut vltme
 sine consequenter id manifeste ondit
 pphetam induens que destructoz uideat
 eade facit. vnde dicit Cum ergo uidi
 tis ab hominacm desolacois q dicit est
 a danuele ppheta scite m loco sco qui
 legit intelligat **Jeronimus** hoc aut q
 dictu est Qui legit intelligat. ponit
 ut ad intelligenda misticam puocem
 Legimus aut m danuele hoc mo Et m
 dimidio ebdomadis auferetur sacrificiu
 et libana et m templo desolacois ab
 hominacm erit usq ad consumacois tps
 et qsimacio dabit sup solitudme **Aug**
ad hesicu lucas quidem ut ondet tuc
 factu fuisse ab hominacm desolacois q
 adamuele predicta e qn expugnata est
 vltm eod loco her dm vba q memorat
 Qu vidias curada ab opatu vltm tuc
 fitote quia appropinquauit desolaco e q
Crif t om vel ab hominacm desola
 cois videtur mchri opatu dicit quo
 saluet desolata est ciuitas sta vltm.
Jeronimus aut potest intelligi de yma
 gine cesaris q pylatus posuit m te
 plo aut de adriam que pti statua q
 tps sco p d m loco usq m pntz d m
 stetit ab hominacm aut p d m vltm
 scriptura v d m m d m pat **Et id eod**
 addit desolacois q m desolato templo
 atq deserto v d m postea sit **Crif**
t amel vel quia ille qui desolauit
 ciuitate et templu statua m tus po
 suit. ut aut distant qm vltm q
 bup d m corp h e erit p d m h dicit
 Et uiditis quo admraie xpi vltm
 et discipuloy p d m que m talibz
 tempibus pdicabant m quibz omia uida
 ia m pugnabant Apti aut expudens
 existentes leges m d m p d m nouas
 aditus romanos tuc dommantos m
 simia milia uideoz cepim romani
 et duodeci vros no supant m d m

Dñe locus (Necq̄ em̄ dies ip̄i mali s̄
 sed ea que fuit in eis ip̄a em̄ dicta s̄ bre
 mal et id̄ tollerancā donante min̄ senti
 rent. ac si que magna cent̄ fiēt. b̄o
 ma **Augustinus** (Ne nō dicent̄ iudei
 qm̄ p̄ predicatōem et discipulos x̄pi her
 mala euenerūt ondit q̄ m̄si illi cent̄
 radicans p̄ssent. t̄nde subdit. Sed p̄p̄
 electos breuiabim̄. dicit illi **Auḡ ad
 hesaiū**. Non em̄ debem̄ am̄ligē q̄ cū
 sa ē ulm̄ fuisse in illo p̄to electos dei
 qui ex t̄nitione reddiderant. sue fue
 rant credituri. et̄ an̄ constructos. m̄di
 p̄ter quos breuiarent̄ dies illi ut tolle
 rabilia mala fierent. Non aut̄ desunt
 qui est̄mant. ita breuiores dies illos
 futuros q̄ temp̄ plus t̄loriori breuiant̄.
 Sicut fuit longior dies orante ih̄u
 mane **Jerom̄**. Nec recordant̄ illius
 scripti. addim̄tōe tua p̄suerat̄ dies
 sed iuxta temp̄. i. abtraiatos nō
 mensura sed nō temp̄. mora gra
 t̄at̄ credentū fides **Auḡ ad hesaiū**. Nō
 tamē putem̄ ebdomadab danielis
 uel p̄p̄ d̄ior̄ breuiates. fuisse t̄nctas
 uel illo iam temp̄e non fuisse comple
 tas. sed in fine temp̄e t̄ comprehendat̄. d̄
 t̄issime em̄ lucas testat̄. danielis p̄ph̄ia
 t̄ fuisse ap̄pletam qm̄ euersa ē ulm̄.
Cris̄ in om̄e. Intende aut̄ sp̄us s̄
 dispensatōem qm̄ nichil hor̄ script̄
 ioh̄es at nō uidet̄. copia corp̄ que f̄a
 sunt hystoria s̄rbe. Et̄m p̄ captos
 ulm̄ dixit multo temp̄e. sed qui ante
 motu s̄t et nichil hor̄ uiderūt ap̄
 scribunt. et̄ and̄iq̄ fulgeat̄ p̄m̄ia.
Uetus hylarius uel aliter. Totū in
 d̄itū aduētus fuit d̄ns p̄ont̄ d̄ices
 Cū iudicis ab hominib̄. ut̄ d̄can̄ p̄pi
 em̄ temp̄ibus her̄ locut̄ ē p̄ph̄eta. Ab
 hominib̄ excō dicta s̄ q̄ aduersus
 deuēmens honore dei s̄bi vindic̄.
 Desolatōis aut̄ ab hominib̄ q̄ bellis et
 cedib̄ t̄nd̄ desolatōis s̄t atq̄ obid̄ a
 iudeis susceptus loco p̄ficatōis sub
 statuit̄ ut ubi s̄t p̄p̄bus deus t̄no
 cabat̄ illic ab infidelibus recept̄ dei

honore h̄o uenābilis s̄t. Et q̄ p̄or
 iste iudeos error erit ut qui uitaltem
 respiciūt. suscipiant̄ p̄tatem iudeā deserti
 malet̄ et transsige in montes. ne ad
 imp̄atōe plebis illius antip̄o creditur e
 us aut̄ contagio affera. **U** aut̄ ait
 Et qui in t̄cto s̄t nō descendat̄ aliquid
 tolle de domo. Sic intelligit̄. T̄ctū
 ē domus fastigū et h̄tatis tonus exal
 sa p̄f̄io grauit̄. m̄st̄m̄atōe dom̄ sue
 i. m̄corp̄is sue p̄f̄ioe consistit̄. regnācōe
 sp̄us n̄ni t̄ctus non descendit̄ in h̄uilia
 t̄er̄o seculariū cupidit̄as debet̄. Et
 qui in agro erit nō t̄t̄at̄ tolle t̄m̄cā
 suā. i. p̄nt̄is m̄p̄atōe p̄cepti nō ad
 t̄ras p̄st̄mas t̄t̄at̄. ob quas c̄t̄er̄
 ex̄nde p̄t̄am̄m̄ quib̄. antea c̄t̄egēba
 erat̄ t̄m̄cā relatiua. **Auḡ ad hesaiū**
 In tribulacōibus em̄ caud̄ ē ne quisq̄
 deuētus ad t̄nate uita de p̄p̄ali sublimi
 tate descendat̄. aut̄ qui p̄f̄icat̄. in ant̄
 ra q̄ c̄t̄endens descendo imp̄st̄ora
 respiciat̄ **hylarius**. **U** aut̄ dicit̄. Ve
 p̄t̄nantib̄. et̄ nut̄ientib̄ illis dieb̄.
 Non de fet̄is anere d̄m̄ ad monuisse
 credendū est. sed ad̄ p̄t̄atis t̄p̄ct̄as
 ondisse grauitatem q̄ hor̄ in t̄cto p̄n
 te hor̄ magro manēt̄. t̄p̄t̄e ut t̄
 p̄t̄ate uitare possit̄. Illis quoq̄ erit
 qui nut̄ient̄. In firmitate em̄
 ad̄ q̄ ad cognitōis dei tam̄ lacte du
 rant̄. in h̄is ostendit̄. Et id̄ ar̄o. ve
 ip̄us c̄t̄. quia ad fugiend̄ antip̄m̄
 graues et ad sustinend̄ imp̄te nec p̄t̄a
 effugerūt. nec aliud ueri p̄m̄s acc̄p̄
 runt. **Auḡ de uerb̄ d̄ni**. Vel p̄gnat̄
 est qui res alienas concupiscit̄. Nu
 triens ē qui id̄ rapuit quod concupiscit̄.
 Ist̄s em̄. t̄e erit̄ in die iudicij. **U** aut̄
 d̄ns dixit̄. Adrate ne fiat̄ fuga uir̄
 h̄yeme uel p̄t̄o. **Auḡ de q̄tib̄. c̄uam̄**
 i. ne in tristitia uel leticia t̄p̄ temp̄aliū
 quis moueat̄. in die illa **hylarius**. Vel
 ne aut̄ imp̄t̄is frigore aut̄ in ar̄o
 honō pop̄i rep̄am̄. quia grauis uex
 ar̄o in tim̄b̄. m̄s q̄ causa et̄or̄ dei
 diebus illis s̄t breuitas affenda ut

Unum malorum coartatum tempus exsuperet
Origenes ayisne autem in loco omni sup-
tuum tam veteris testamenti quam noui an-
tyopus qui est falsum dicitur scilicet frequenter
dicitur autem hoc uidentur ex iudea se fugiat
ad sublimes antares montes Et si quis
inuentus fuit ascendisse supra tectum u-
bi et stare super fastigium eius non descendat
modo occide ut auferat aliquid de domo
sua Et si fuit in agro in quo absconditur
et thaurus et reuersus fuit retro maneat
in seditione ubi mendacis et magis
si spolauit se vestimentis uetus. i. ue-
tem hominem et iterum reuersus fiat tolle
ipsum. tunc autem anima in uero hinc que nec
dum fructificauit ex uerbo maneat in uere
punitur enim conceptum et euariet a se que
est in actibus uirtutis Similis autem si ui-
deat formatum et fructificatum ubi autem
non fuit nutritum sufficienter uidentur
aut qui fugiunt in montes ne fuga corpore
fuit hyeme uel sabbeo quam in tranquillitate
aie constituta sunt impetrare fugam sa-
lutis et in sabbeo quam homo bona opera
non facit fugam non facit Nemo enim
in periculo falsi dogmatis facile superatur
nisi qui nudus fuit ab operibus bonis et
est aut maior tribulatio quam uideat fides moris
seducti. etiam aliquis uideat moueri. et
disturbati. dies autem intelliguntur precepta et
dogmata uirtutis ad omnes autem intellectus
a sua falsi nominis uementes additamenta
per dies que deus abreniat per quos uult
Time si quis uobis dixit **Cristi enim**
Cum compleisset dominus ea que de ierusa-
sima sunt. ad suum decessum peruenit ad
uentum et dicit eius signa non illis uti-
lia solum. sed et nobis et hijs qui post
nos erunt omnibus. unde dicit. **Cum**
si quis uobis dixit ecce hic est christus
aut illic nolite credere. Sicut autem cum
supradixit euanta quod diebus illis uel
nobis baptista non tempore quod inmediate
et consequens exposuit cum christo. in medio
autem sententia Ita et hic cum dicit Time

medium tempus premissit quod futurus erat
acceptio ultima usque ad iudicia consummationis
mundi. dicitur autem eis signa sui secundi
aduentus de loco eos certificat et de sedu-
toribus Non enim sicut in priori aduentu
in bethleem apparuit et in uulso angulo
orbis terrarum et nullo sciente apertio. Ita
et tunc erit Sed tunc manifeste ueniet
ita quod non indigeat per aliquem eius aduentum
amici et per quod dicit Si quis uobis
dixerit ecce hic christus aut illic nolite cre-
dere. **Ieromius** in quo demerit per se
aduentus non in humilitate ut prius sed in
gloria demerendus est. Stultus est itaque
cum in uulso loco uel in abscondito quere
qui totius mundi lumen est **Hylarius**. Et
tamen quia in magna uocacione pariter erunt
homines pseudo prophete tamquam pueri in
uoluntate sunt iudicaturi. multis in locis
christi et atque haberi mententur uel in
christi simulacris depressos uocatos que de-
ducant Et id subdit Surgent enim pseudo
christi et pseudo prophete **Crisostomus** hic
de anti christo loquitur et de quibusdam aus-
tinitis quos pseudo christos et pseudo
prophetas appellat quales et tempore
apostolorum multi fuerunt Sed ante primum ad-
uentum christi erunt multo potius ama-
riorum Unde subdit Et dabitur signa
magna et prodigia **Augustinus in libro xxxviii**
sermonum Admonet autem hic dominus ut
intelligamus quedam miracula erunt stelo-
ratos homines facere qualia si facere non
possunt Nec tamen ideo patioris laici apud
deum arbitrandi sunt Non enim acceptiores
erant deo quam plus israel magis christi
que non poterat ille apostolus facere quod illi
faciebant quia uis moyses in uirtute
dei maiora potuit Sed ideo non omnibus
sanctis ista attribuitur ne periculosissimo
errore decipiantur in firmo existimantes
mentalibus factis esse maiora dona quod in
operibus uirtutis quibus uita eterna operatur
Cum ergo talia faciunt magis. qualia non
magis faciunt si diuerso fine et diuerso
uirtute fuerint Illi enim faciunt preterea gratia;

Unum malorum coartatum tempus exsuperet
Origenes ayisne autem in loco omni sup-
tuum tam veteris testamenti quam noui an-
tyopus qui est falsum dicitur scilicet frequenter
dicitur autem hoc uidentur ex iudea se fugiat
ad sublimes antares montes Et si quis
inuentus fuit ascendisse supra tectum u-
bi et stare super fastigium eius non descendat
modo occide ut auferat aliquid de domo
sua Et si fuit in agro in quo absconditur
et thaurus et reuersus fuit retro maneat
in seditione ubi mendacis et magis
si spolauit se vestimentis uetus. i. ue-
tem hominem et iterum reuersus fiat tolle
ipsum. tunc autem anima in uero hinc que nec
dum fructificauit ex uerbo maneat in uere
punitur enim conceptum et euariet a se que
est in actibus uirtutis Similis autem si ui-
deat formatum et fructificatum ubi autem
non fuit nutritum sufficienter uidentur
aut qui fugiunt in montes ne fuga corpore
fuit hyeme uel sabbeo quam in tranquillitate
aie constituta sunt impetrare fugam sa-
lutis et in sabbeo quam homo bona opera
non facit fugam non facit Nemo enim
in periculo falsi dogmatis facile superatur
nisi qui nudus fuit ab operibus bonis et
est aut maior tribulatio quam uideat fides moris
seducti. etiam aliquis uideat moueri. et
disturbati. dies autem intelliguntur precepta et
dogmata uirtutis ad omnes autem intellectus
a sua falsi nominis uementes additamenta
per dies que deus abreniat per quos uult
Time si quis uobis dixit **Cristi enim**
Cum compleisset dominus ea que de ierusa-
sima sunt. ad suum decessum peruenit ad
uentum et dicit eius signa non illis uti-
lia solum. sed et nobis et hijs qui post
nos erunt omnibus. unde dicit. **Cum**
si quis uobis dixit ecce hic est christus
aut illic nolite credere. Sicut autem cum
supradixit euanta quod diebus illis uel
nobis baptista non tempore quod inmediate
et consequens exposuit cum christo. in medio
autem sententia Ita et hic cum dicit Time

suam. Illi querentes gloriam dei. Et
 illi faciunt p quiddam pfacibus concessa i or
 dine suo qd p uata dmerca uel beneficia.
 Illi aut publica ad mstratose iura eius au
 cuncta creati subiecta e. Aliter em cogitau
 possessor equi dare multa. Aliter tradit
 emptari. uel aulibet donat aut comodat
 Et quodmod pterqz mali milites quos i
 palis disciplina qdempnat. Si quis impa
 toris sui no nullos possessores tritant
 ab eis aliquid quod publice no iubet extor
 quent. Ita no magi mali xpiam uel pas
 matia uel heretici p nome xpi aut uba
 aut sacramta xpiama exigunt aliquid a
 potestatibus. Cu aut malis uidentibz vo
 luntate cedunt ad seducendos homines cedunt
 quos errore ledant. Quia pp aliter ma
 gi faciunt miracula. Alit boni xpiam. alit
 mali xpiam. Magi p puatos atractoz.
 boni xpiam p publicam iusticiam. mali
 xpiam p signa publice iusticie. Nec hoc
 ead oportet mirari quia omnia q uisibilia
 sunt p m flores etia p tates aeris huius
 no absurde fieri posse credunt. **Augu iij**
de trinitate. Nec ideo tamen putand e
 transgressibus angelis ad nutu seruire
 hanc uisibilitate reus natura sed deo
 potius aquo eis pfas dat. Nec sane
 reatores illi mali angeli dicendi sunt
 sed p subtilitate sua semia reus istarum
 nobis occultiora nouerunt et ei p cogas
 temptaciones elemtoz latent spurgunt
 atqz ita et gignendaz reus et accole
 randoz meremtoz pbent omd nes. na
 et multi homines nouerunt ex quibz her
 bis aut carmbz aut succis aut humidi
 bus ita obrut uel gnyptis q aialia
 nasti salcant. Sed hec ab homibus tato
 difficultus fuit qnto desunt sensuum
 subtilitates et corporis mobilitates et i
 medris trans et pigris. **Greg xv marz**
 Cu aut antipus cord carnalium oculis
 miranda prodigia feat post se tuc ho
 mines trahet quia qui bonis pntibus
 delant p tati illius se absqz retractoe
 subiacent. Unde ista ut in errore m

ducant si si pe ead eta **Origenes** h
 aggerato huius pmo est dicens Si pas
 pule e. Non em pmtiauit nec dicit
 ut i errore mittam eta. sed ostende uult
 qm frequenter valde psuasiari se pmanes
 hereticos et comouit potentes eos etia
 qui sapienter agunt. **Greg xvij marz**
 vel quia etia cor et trepida cogitaco
 gaudet et tamen eoz constancia no mo
 uet. Quia sma dno vtriusqz complexus
 e q em id errae est in cogitaco tuc bac
 sed si fieri pe subiugit quia fieri no pt
 lit in errorem eta capiant. **Tabanus**
 Vel non ideo hoc dicit q etia dno fru
 scit sed qui humano iudicio electi vi
 debant illi i errore mittent. **Greg i om**
 annus aut uicula ferunt q pudent et
 ppter hoc subdit. Ete p dno uobis
 dno em in p tura mudi p uerencia
 mala denunciat ut eo minus p tueret
 uerencia quo sunt p ticia ppter quod
 q sequeter gcludit. Si ergo dixit uob
 ete m desertis e nolite exire ete i
 penetrabilibus nolite tede. **hilarius**
 Nam pseudo pphetia de quibz sup p dno
 erat. mte m desertis xpm ce dicent.
 ut homines errore deprauent. mte i pe
 netrabilibus asserent cu esse ut homines
 dnanent amopi p tate concludant. Sed
 dno se nec loco occultand nec a singulis
 scorsim gtuend ce p fite. sed ubiqz
 et manspectu om pnt se futuris esse
 denunciat. Unde sequit. **Sicut em ful**
gor exiit et patet usqz moridente ita
erit aduentz filij homis. Crisost i omel
 Sicut em supra p dixit qualis anops
 uenans e ita et p h o dicit qualis
 ipe sit uentur. Sicut em fulgur no
 indiget amittente uel pane. sed in mista
 ti momto tempis miratur p dno unius p
 orbem tiaz. etia hys qui m thalamis
 sedent. Ita ad uentz xpi simul apert
 vbiqz p t gloie **plendorum** fulgorem
 Consequet aut dicit. Et aliud signu
 sui aduentis cu subdit. Vbiqz fuit
 corpus illis congregabunt et aquile
 p aquilas multitudme angeloz m m

caenabz

Tubid iuratis Sed nos exire no debemus
 apma et ecclesia traditae uel eos fmoce
 qui st omnd extra scripturae unde volco
 dixit Si dixit vobis ecce in solitudine
 e nolite exire De regula fidel eos at
 qui simulant diuinas scripturas ostende
 volens dixit Si dixit vobis ecce in
 domibus nolite crede. Veritas em e plus
 fulguri egredienti ab oriente et appenti
 usq ad occidente vel h dicit qm vitat
 fulgur ex omi scripturae loco semp de
 fendit. Exiit go vitatis fulgur ab ori
 ente .i. ab inuasi xpi et apparet usq
 ad passionem ipius in qua est occasio dei
 vel apmo inicio creaturae mundi usq
 ad nouissima apto scripturae vel oris
 quide est lex occidens aut fins legis
 et pphie leges iohes Sola aut etia ne
 q subtrahit huius fulgoris robur et sen
 sit nas addit qd pphiam aliquid aliud.
 Vel hoc dicit quia non debemus attende
 eis qui dicunt Ecce hic xpus No aut
 audire cu in eccia in qua tati totus est
 aduentus filij hominis dicentis Ecce ego ua
 bitum sum omnibus diebz usq ad consumma
 tom seculi. **Jeromius** puotam aut ad
 passionem xpi ut ubique in scripturis
 legit. congregem ut p illa venire pos
 simus ad vbu dei. Stat aut p tribu
 lacom **Elopa**. postqu dno pminuit
 fideles contra pductionem anaxpi et ms
 traq eius ostendens se manifeste ven
 turus e in ordine et modis sui adue
 tus demrat dicens Stat aut post
 tribulacom illoz dicit sol obscurabit
Oris in amelia Tribulacom dicit di
 exanti xpi et pseudo pphetaz. tribu
 lacom em fut erit magna tot consisten
 tibus deceptoribz. sed no ostendit p
 tempis longitudine Si em iudicat
 bellu ppter electos decurtat e mto
 magis ppter eos her tribulaco breui
 abitur et ppter h non simpliciter dicit
 Post tribulacom sed addidit statim
 Ipe em confestim aderit **hylarius**
 Glazaut aduentus sui indicat obsu

ritate solis et defecatione lune et stel
 larum casu Nam sequit Et luna no da
 bit lumie suu et stelle cadent de celo
Origen dicit aut aliquis sicut i mag
 nis ignibus succendi mapienabz tenebre
 ex fumo pluitimo vident extolli. sic in
 sumaco mundi abigne qui succendendz e
 obscurabit eccl luara magna marces
 cente stellaz lue reliquit corp corpus
 ai ex altu non ualeat sicut pmi ai a
 lue apd portatu extollebat cadet de
 celo hys acciditbz qseques e coloru
 ronabiles vtutes patientes stupore q
 moaone aliquid pati et gurbu remota
 saluet apms finitiombz suis Unde
 sequit Et vtutes coloru qmouebunt
 et tunc appere signu filij hominis i celo
 in quo saluet celestia facta st .i. vtus
 qud opatus e filius suspensus in ligno
 et in celo maxime appere signu illud
 ut homines de omnibz tribubz q pueno cre
 diderit xpiantate amuatae. tunc recog
 nostentes p signu illud manifestatu pl
 angent et lamentabunt ppter ignoran
 tia suu atq peccata Unde sequit Et
 plangent omes tribus tce. alius aut at
 arbitrabit. qm sicut lucne paulati de
 fiat lumie sic celestiu luminu defa
 ente nutrimine sol obscurabit et luna
 et stellaz lumie defaet ut quod rema
 serit in eis quasi teneb cadet de celo.
 Sed quomo pt dici de sole qm obsu
 rabit lumie eius ai exaias ppheta p
 pfectu alique solis in qsumaco fore
 declarat. Similit et de luna exaias
 refert qm erit sicut pl. De stellis
 aut quide dico temptant. aut omes a
 plures cas maiores ee qd ipd tra Quis
 ergo cadent de celo ai magnitudin cas
 no sufficiat tra **Jeromius** Non ergo
 dimmucoc lue huius accidit aliqn
 solem legimus scriptu habitus lue q
 tumpide ve lue omia visu apperbit
 tenebrosa **Palanus** Nichil tamen pro
 hibet intelligi veritate tunc plom
 et luna ad cecis sederibz ad huius suo
 lue puari sicut de sole factu rostat
 dnta passiois Unde et Joel dicit

ventura **Origenes** Videbunt ergo
 oculis corporalibus filium hominis in specie
 humana venientem in nubibus caeli. **Origenes**
 Sicut enim quando transformatus est
 domibz Sic enim venit et iterum in specie
 transformatus gloriam et non super unum
 beam sed super multas quod erit vehiculidaz
 et siquidem ut nec tunc calcaret filius dei
 remota ascendens diligentes cum stauerit
 vestimenta sua in via neque a sellis qui por-
 tabat cum volentes tunc calcare. **Origenes**
 mundus per et deus omni nubes sternat
 celestes sub corpore filii descendentes ad opus
 consummationis. Dicit autem aliquis quod sicut
 in factis hominis accepit deus hunc deum
 et finem hominis. Sic ut apparuit gloria
 christi accipiens deus de celo. et de celesti
 corpore descendit primum quidem in transfigu-
 ratione in nubem lucidam in summatione in nubem
 lucidas propter quod nubes caeli dicitur primum
 quod et in magis hinc quod dicitur. et deest pa-
 trem talia miranda dare filio suo qui se
 humilavit et propter exaltavit illud non
 solum primum primum sed etiam primum corpus ut
 super talibus nubibus veniret et forsitam super
 nubibus rationabilibus ne videtur esse. ve-
 hiculit filii hominis glorificari. Et primum quod
 venit ihesus cum virtute et gloria factus est
 et prodigia multo. **Origenes** autem illa virtus co-
 pacione illius virtus multe. **Origenes** in fine
 ventura est modica erat. Virtus enim erat
 consummationis primum. Consequens est etiam
 ut maiorem gloriam resumeret. quod fuit in
 formationis in monte. In summatione autem mundi
 tacus apperbit gloria multa ut videat
 cum omnes gloria. **Origenes** ad hesitandum. **Origenes** qui
 scripture scrutande sunt nec corpore sufficiat
 debemus esse contenti diligenter. **Origenes** in spiranda
 sequentia post pauca enim sequitur. **Origenes**
 iudeis hec omnia fieri scitote quia prope
 est in ramis. Tunc enim primum prope esse
 cum uiderimus non aliqua primum primum. sed hec
 omnia in quibus et hoc est quod videbit filius ho-
 minis veniens et mittet angelos suos
 et de quatuor partibus mundi. et de toto orbe
 terrarum congregat electos suos que tota ho-
 ra novissima fiat veniens in suis nubibus
 tamquam in nubibus uel meta ipsa etiam equum
 in nube magna. sicut nunc venire non

cessat. Sed ideo cum potestate magna et
 maiestate quia maior potestas et maiestas
 illius apperbit suis quibus magna
 virtutem dabit ne tanta persecutio amaran
Origenes vel cum magna virtute. **Origenes**
 cotidie ad vitam omnium credentium in nubibus
 prophetias. et in scripturis prophetarum et apostolorum
 que uerbum dei super humanam naturam et tolle-
 ribus suis declarant. Sic etiam eis qui
 intelligunt dicimus appere gloriam multam. quod
 uidebit in seculo ubi aduentu quod est profectus
 et sic fortasse omnia que a scribis euangelistis
 dicta sunt de christi aduentu diligenter inter
 se collata et bene discussa in uenientem
 ad hoc pertinet quod cotidie venit in
 corpore suo quod est etiam de quo aduentu
 suo alibi dixit amodo uidebit filium ho-
 minis sedente ad dexteram virtutis et uenientem
 in nubibus caeli exproptis hys locis ubi
 ab eo ille aduentus ultimus in seculo pro-
 mittit. **Origenes** Et mittet angelos suos. **Origenes**
Origenes Quia de planctu mentis fecerit
 qui ad hoc erit ut sponte cantus se
 finas profectus et se ipsas odempnent
 ne putet quod in isto planctu mala corp
 timent subdit. **Origenes** Et mittet angelos
 suos cum tuba et voce magna. **Origenes**
 Hec autem tuba non reuera corpora est
 intelligenda sed archangelica est. **Origenes**
 que adeo magna erit. ut ad clamorem
 illius omnes mortui de terra puluere resurgant
Origenes Sonus autem tube pertinet ad
 resurrectionem. ad gaudium ad resurrexerunt
 stridorem qui tunc erit ad dolorem illorum
 qui relinquentur et in nubibus non capient
Origenes Scriptum est autem in milibus quod
 quatuor uentis congregabat sacerdos
 tubamantes eos qui sunt quod est castus
 istum primum quod est compars de angelis
 consequenter dicit. **Origenes** Et congregabunt
 electos eius a quatuor uentis. **Origenes**
 et a quatuor climatibus mundi. uolente
 accedente aquilone et austro. **Origenes**
 Et simpliciores quidem operantur eos
 tunc qui tunc sunt in corpore aggregandos
 Sed melius est dicit congregandos esse
 ab angelis christi omnibus ab aduentu christi usque

capit atq; standeste quadā p̄tate ex
 ultantiū v̄tūitate tūc p̄p̄mā tē estab
 .i. dies iudicij p̄tacet. **Verniguis** vel ai
 hec fias v̄tūstū ger̄mmabit .i. ai p̄nago
 v̄bū s̄tē p̄dicationis accipiet p̄dicanabz
 enocē et helva. intelligē debemz quia p̄p̄e
 ē dies q̄sumacōis. **Aug⁹ de q̄oribz enūm**
 Vel per arbore fia intellige genus hu
 manū p̄pter p̄v̄itū carnis. Cū iā tamz
 eius tener fuit .i. ai filij hom̄ p̄ fidem
 x̄p̄i ad sp̄itales fructz p̄fecim̄ et t̄c̄is
 honor adoptōis filioz dei em̄uerit
hylarius ut aut̄ fides certa cēt fu
 turoz subm̄p̄t. Amen dico vobis quia n̄
 p̄t̄bit gn̄acō hec donec om̄ia fiant.
 Amen aut̄ dicendo p̄fessionem v̄tūtat̄
 adūxit **origenes** Et simplices quide
 ad destrūctōz v̄tū referūt v̄ba et de
 illa gn̄acōe estimant dictū q̄ passione
 x̄p̄i app̄xit q̄ nō cēt transiūta p̄us
 quā fiet destrūctio ciuitat̄ illius. Nes
 no aut̄ si v̄bū ad v̄bū exponē p̄nt abeo
 q̄ ait Non relinquet̄ hic lapis sup
 lapidem usq; ad illud q̄ ait p̄p̄e t̄c̄ia
 miū. f̄t̄ p̄tan om̄ in quibz d̄d potue
 rūt malis aut̄ v̄d non potūnt. **Cris**
m om̄ hec ergo om̄ia dicit q̄ de sic
 v̄tūmōz dicta s̄t et q̄ de p̄sūdo p̄phet̄
 et p̄sūdo x̄p̄i et alia om̄ia q̄ d̄v̄ḡ
 usq; ad x̄p̄i aduentū futūra. Q̄ aut̄ dicit
 gn̄acō hec nō de ea q̄ tūc erat d̄v̄t
 s̄d de ea q̄ ē fidelū. Consueūt om̄
 scriptura gn̄acōm nō s̄lū atēp̄e de
 signare. s̄d alio. aultū. et q̄ū facōe s̄t
 tū dicit hec ē gn̄acō quer̄enat̄ d̄m̄
 Eohor aut̄ v̄ndit q̄ v̄tū p̄bit et am
 plior p̄s iudeoz destrūct̄ gn̄acōnem
 aut̄ fidelū nulla sup̄abit temptacō.
Origen Gn̄acō tamē eccl̄e transibit
 aliq̄n totū hoc seculū ut hereditet
 futūz. tamen donec hec om̄ia fiant
 nō transibit. Cū aut̄ om̄ia hec f̄t̄
 fūnt transibit nō s̄lū t̄c̄ia. s̄d eccl̄e
 celū v̄ndo sequit̄. Celū et t̄c̄ia t̄p̄
 b̄nt .i. non s̄lū hom̄es quoz vita t̄c̄
 na est. s̄d p̄p̄a t̄c̄ia dicit̄. s̄d eccl̄a illi

quoz q̄ū facio ē m̄celis et ideo celū vo
 cant̄ transibit̄ aut̄ ad futūra ut veni
 ant̄ ad meliora. Verba aut̄ q̄ a saluatoe
 s̄d dicta nō transibit̄. q̄m que sua p̄p̄a
 b̄p̄ant̄ et semp̄ op̄abunt̄. p̄f̄a aut̄ et
 q̄m nō recipiūt ut iā meliores efficiat̄
 transiūt̄ quod s̄m̄t p̄ueniūt ad illud
 quod nō s̄nt et hoc ē quod subdit̄. V
 ba aut̄ mea non p̄t̄bunt̄. Et forte qu
 dem v̄ba moysi et p̄phetaz transierūt
 q̄m q̄m que p̄phetabant̄ ab illis imple
 ta s̄m̄t. v̄ba aut̄ x̄p̄i semp̄ s̄t plena
 et cotidie implent̄ et adhuc s̄t imple
 da in sanct̄ aut̄ forte neq; moysi ver
 ba aut̄ p̄phetaz dicit̄ debemz impleta
 s̄nt. p̄p̄icem et illa verba filij dei s̄t
 et semp̄ implent̄. **Jerom⁹** vel hic p̄
 gn̄acōm om̄e hom̄ signat̄ genus aut̄
 p̄p̄alē iudeoz. deinde ut m̄gr̄ eos
 ad fidem p̄miss̄p̄. inducat̄ subdit̄. Celū
 et t̄c̄ia transibit̄ verba aut̄ mea nō p̄t̄
 bunt̄. de p̄ dicit̄. facilius ē s̄p̄a et
 mobilia destrui. q̄ s̄m̄m̄ meoz aliq̄
 decidē. **hylarius** Celū em̄ et t̄c̄ia ex con
 d̄icōne sic creatōis nichil h̄nt in se
 n̄citat̄ ut nō s̄nt v̄ba aut̄ x̄p̄i ex
 ceteritate deducta id in se q̄tinent̄ v̄
 tūte ut maneat. **Jerom⁹** Celū aut̄
 et t̄c̄ia transibit̄ t̄ mutacōe nō abolu
 tōe sui. alioq̄n quō s̄l obstruabit̄ et
 limā nō dabit̄. h̄nt s̄lū si celū m̄q̄
 ista s̄m̄t t̄c̄ia nō s̄nt. **haban⁹** Celū em̄
 quod transibit̄ nō p̄d̄c̄t̄ sed ac̄c̄i t̄
 telligē debemz quod p̄us diluuiō p̄t̄
Cris⁹ om̄ Elementa aut̄ m̄ndi t̄ m̄d̄ū
 adduat̄ andes q̄m p̄rio s̄or celo et t̄c̄ia
 ē eccl̄a s̄m̄l eccl̄a et h̄nt conditōe
 s̄ om̄ v̄ndit̄. De die aut̄ illa 10
Cris⁹ m̄ om̄ Cum d̄v̄ḡisset d̄ns oīa
 q̄ p̄cedūt x̄p̄i aduentū et ad ip̄s iā
 m̄as narracōm d̄v̄ḡisset d̄c̄m tacē
 voluit̄ dicens. De die aut̄ illa et
 hora nemo p̄t̄. neq; angeli celoꝝ nisi
 pater plus. **Jerom⁹** In quibusd̄
 aut̄ latinis codicibz additū ē Neq;
 filius. In m̄grecis. et maxime adamari

et peregrini exemplibus hoc non habet
scripturam sed quia non nullus legit differens
videtur a **Remigius** avarius etiam e-
uangelista non solum dicit angelos negare
sed etiam et filium **Jeromius**. In quo gau-
det dicitur et emonius et dicitur Non
potest esse equalis qui novit et qui ignorat
gratia quos breuiter ista dicenda sunt. Cum
omni tempore fecit ihesus hoc et alibi dei
ad maiorem per ipsum facta sunt et sine
ipso facta est melius in omnibus autem quibus
etiam dies iudicii sunt qua quiescentia per
eius ignorare partem eius totum novit
hic quoque dicens et aliud est magis
noticia patris an iudicii Si magis no-
uit quod ignorat quod minus est **hylaicus**
Numquid etiam deus pro cognoscit illius
dici filio denegavit cum dicitur ab eo sit
ad maiorem michi tradita sunt a patre meo ergo
non omnia sunt tradita sunt et aliquid quod
negat **Jeromius** agitur quia probau-
imus non ignorare filium dei confirmatis die
causa reddenda est tunc ignorare dicitur
Post resurrectionem quidem interrogatus a
discipulis de hac die manifestus tunc
non eorum scire tempus et momenta quae pro-
posuit in sua potestate in quo ostendit quod
ipso sciat sed non expediat nosse apostolos
ut semper incerti de adventu iudicis
sunt cotidie amant quia illa die iudicanda
sunt **Augustinus de civitate dei** Quod ergo dicitur
nescit intelligendum est quod nescientes facti
et quod non ita faciebatur ut tunc discipulis
indicaret Sicut dicitur et ad abraham
nunc cognoui quoniam times deum. et me
fecit ut cognosceres quod et ipse sibi et illa tem-
poris et notuit **Augustinus de civitate dei**
Quia dicitur patrem scire sed dicitur quod
in patre et filius sit Quod est enim magis
quod non in verbo factum sit per quod factum
est dies **Augustinus in libro xxxviii quod** In autem
accipit quod dicitur est potestatem patrem scire
solum predictum modum sciendi quia facit
filium scire filius autem nescire dicitur quia
non facit homines **Origenes** vel aliter
dicitur etiam quod est propter corpus nescit di-

em illud et horam tam diu nec ipse filius
dicitur diem illud et horam scire dicitur autem
scire propter ipsas significatas sicut est in sic
tudine scripturas apostolus enim salvatorem
dicit nescientes peccata quia non peccavit
patet autem filius sciam dicit illud et horam
coheredibus sine promissionis ut omnes similes
sciant. et in ipso **Augustinus** exponit in illa ho-
ra et die et spatium deus diligentibus se
Vabamus Legi quoque in quodam libro
filium hunc non contingit sed ad optatum
debe intelligi Non enim contingit filio
angelos proposisset. Sic enim ait Neque
angeli celorum neque filius **Augustinus ad hesychium**
Sic ergo eorum dicit de die et hora ne-
mo scit. tu autem dicit. ego autem dico. ne-
que mensuram neque diem adventus ipsius
scire posse. Ita enim hoc videtur sanare
tamquam non possit scire quo anno veni-
tus sit sed possit scire qua ebdomada a-
no. uel qua decade. tamquam die possit
atque diffiniri inter illos uel illos septem
annos aut decem. aut centum uel quolibet
seu maioris numeri seu minoris. Si autem hoc
tenere comprehendisse possumus hoc scias
quod ego **Augustinus in omni** ut autem addis-
cas quod non ignorare scire est quod die
et hora iudicii taceat Aliud signum induit
cum subdit Sicut autem iudicibus nos ita
est aduentus filii hominis. hoc autem dicitur
omnes quod repente veniet et inopinate
et pluribus laetantibus hoc enim et
paulus dicit Cum dixit pax et
securitas repente eis superveniet et
tunc unde et hic subdit Sicut enim
erat iudicibus ante diluivum comedentes
et bibentes et mibentes et nuptii tra-
dentes usque ad eum diem quod invenit
taracham nos et non cognovimus donec
venit diluivum et tulit omnes ita et
aduentus filii hominis **Vabamus** Non
hoc iuxta marcum et mattheum ex-
vorem quicquam uel alimta dampnant
cum in his futuris promissis. et in illis nature

sunt porta subsidia sed in moderatus
 licet a visus arguit **Jeromius** dicit
 aut quomo supra scripta sit Singet
 gens contra gentes et regni con regni
 et erit pestilencie et fames et tremota
 et me ca futura memorant q pacis
 indicia s. Sed est mand q post pung
 nas et tota quibus nast gens huanu
 brens sub scitura pax sit q quicet oi
 regnitat ut fides credentiu compbat
Cristi om vel lapsura erit et pax hys
 qui in sensibili dispositi sunt ppter h
 non dixit dptus cu fuit pax sed cu
 dixerint pax et securitas in sensibi
 litatem cori ostendit sicut illor q sunt
 mdiebus **noe** qn mali lapsuuebat
 no aut iust. sed in tribulatoe et tristi
 tia p transibant. hinc aut ostendit qm
 cu antropus venit mdetetes volup
 tates assumet apud eos q iniqui erit
 et de ppa desperabunt salute Et ideo eo
 onptu ponit hinc rei qveriens Et
 on archa fabricaret ptebat quide
 i medio futura p dices mala ayali aut
 no credentes ac si imilla fuisse futuz
 malu lapsuuebant et quia futura ay
 multos no credut. **exptis** credibilia
 facit q pdiat De inde aliud signi of
 tendit ponit p quod ostendit et q in
 opmabiliter dices ille veniet et q ipe
 diem illu no ignoraret dicens **Emt**
 duo erunt magro unus assumet et
 alter relmque **Ex** quibus vobis ondi
 q assumit et relmquit et fuit et dm
 et qui moas et labore **hyllarius** vel
 duos magro. duos pptos fidelu et in
 fidelu in seculo tamq in vite huius o
 pe dices dm daphendet sepabimt in
 relicto alio et alio assumpto m q i fidelu
 et fidelu distreio docet. dei em na
 i grauefente sti m p mptualis recon
 dent p fidi no ad celestis ignis **ignis**
 matiem relmpt De molentibz quide
 par ratio e vnde sequit **due** erit
 molentes in mola vna assumet et
 alta relmpt **Mola** em opus legis e

Si qua ps uideat ut p aptos credidit
 ita p hebraam e credita iustificanda per
 fidem ideo vna per eand fidem boni opus
 apprehendet illa uo in fructuosa legis ope
 relmquet molas mca ssum et no factura
 celestis abi panem **Jeromius** vel duo
 i agro pte in venient eade hntes labo
 rem et q i pacem sementē. sed fructus
 laboris no tque respicientes qnduabus
 ead que piter molit uel p moga q m
 tellige debent uel ead q simul mole
 vident m lege et dcey s scarpauis
 stis farina teze pceptoz da uel ead
 hereses que aut de utraq testamto aut
 alto vident mole farina doctrina p
 sequit. duo in tes unus assumet
 et alter relmquet **hyllarius** duo aut
 in tes p eand passio ms d mce requie
 pdicantes. arca quid hereticos et catgo
 licos ead confessio e Sed quia vmtate
 diuinitate pte et filij catholicas vntas
 pdicabit et hereticos falsitas impugna
 bit. fidem confessionis vtriusq diuini
 arbitry iudicau approbauit vnu assumendo
 et aliu relmquedo **Remigius** vel
 hys abis tres ordines domtant per
 duos magro ordo pdicatas quibz qmiss
 e ager ead. p duos i mola ordo q
 uigatoz qui du p diuersas curas mte
 ad hoc mte ad illa floctit q mola i
 curatu trahit p duos mlecto ordo
 q mtenau quoz requies nois loci de
 signat in hys aut ordmibz p boni et
 mali iusti et in iusti et io eois qda
 relmquit et quida assumit **origenes**
 vel aliter. Corpus quide q in stomu
 i tes e carnalia passio m d aut mo
 lit mgraui mola mudi uel corpus sens
 aut magro mudi opatur **Vigilate** q
 ier **Jeromius** p pte ostendit dnt quac
 supra dixit de die aut illa nemo nouit
 nisi p plus quia salicet no expdribe
 aptis sare ut pendule expectandis in
 certo. semp redant cu ee venturid
 qm ignorant qn ventura sit Et io q
 lex supraibus qcludet dicit **Vigilate**
 ergo quia nescit qua hora dnt vester

Quisputas. Non est ignorant In
 venitur em et p̄r in interrogando loquens
 ubi dicit Adam ubi es **Vemiguis** Nec
 signat hec interrogatio impossibilitate p̄f
 acende virtutis sed difficultate **Glosa** Pa
 rus em e fidelis suus dñs p̄pter dñm
 suens aues xpi non ad lucru sed pro
 amore xpi pastens prudens qui subdit
 capacitate vitam et motus distinet
 que q̄statut dñs qui saluet p̄t vocat
 adeo et no se excidit **Cris m om̄** Duo
 aut expectat ab huius suo saluet prude
 riam et fidem. fidelem em cu dicit qm
 nichil quod dñm suu e sibi p̄ru fecit
 nichil ead de rebus sui dñi vane et
 amter q̄simpp̄t. prudente aut cu vocat
 qm cogitavit id ad quod optet dispensat
 q̄ data sunt **Dugens** vel qui in fide pro
 fiat et si no dñi mca p̄fuit e qm̄ fi
 delis vocat et qui nalem ht mentis ve
 locitate dicit prudens Si quis aut con
 siderat in veniet fideles multos et su
 dñi fidei ex̄tentes non aut et prude
 tes qm̄ que p̄ulta p̄ m̄dor elegit deus
 et itm̄ videbit alios veloces quide e
 et prudentes modice aut fidei quere
 aut nym̄ fidelem atq̄ prudente rarif
 simu p̄t aut intempe det tibi n̄m̄az
 ht quis prudentia p̄t aut no admitt
 tibus indigentiu opus e fides. qm̄
 et p̄dm̄ simplicit̄ intellectū opus hec
 ut fideles simy. addi dispensandas etne
 redditus et no deuoremq̄ q̄p̄ uduary
 et ut memores simy paup̄. et ne et
 tam̄ accipientes hec q̄ scriptū e dñs
 q̄statut hys qui eym̄ predicant decem
 vni. amplius queramq̄ q̄ tibi simplicit̄
 et n̄m̄ vestim̄ta et ut non amplius
 tencamq̄ nobis q̄ hys qui n̄m̄tatem
 patiūt prudentes aut at prudenter
 intelligimq̄ indigentiu causas p̄pter
 quas p̄ indigent̄. et vniustiq̄ p̄ digni
 tatem quom̄o educat̄ e. et q̄ntid n̄m̄d
 ht multa em̄ sapia opus est ei qui bn̄
 uult dispensare etia p̄hos redditus Sic
 etia fidelis suus et prudens ut no
 effundat rōnabilem et p̄ualem cibum
 quibus no optet volens ostende p̄ e

prudentem illis saluet qui magis.
 n̄m̄ hnt vbi q̄ mores corp̄ edificet
 et vitam componat qm̄ q̄ illuat p̄te
 luce aut ut ne eis qui p̄t acutus
 audire pigreat exponit aliora. ne ex
 ponentes vna q̄tempnent ab hys q̄
 natalit̄ p̄ ingenios̄ aut p̄ op̄tatem
 secularis sapie acuti **Cris m om̄** ad
 aptat etia ad p̄ncipes seculares hec
 parabola vniq̄q̄ em̄ hys q̄ ht ad que
 vtilitatem uti e; no ad notumendū q̄ser
 uat̄ neq̄ ad p̄diciū sui sue ht sapiam̄
 sue p̄m̄cipatū sue aliud quod aut **Pa
 banus** dñs aut xpus e familia aut sup̄
 qua consistit e etia catholica Difficile
 est ergo muenire m̄no et ut prudens
 sit et fidelis non aut impossibile nec
 em̄ beatificaret eū qui non p̄t esse cu
 subdit **Aratus** ille p̄rius que cu ve
 nit dñs eius movent p̄t faciente **hy
 larus** i p̄cepto dñi sui obediens ut
 doctrine oportunitate a lid ot vite i et
 mtat̄ ab alende familie dispenset **Vo
 magus** Notand aut quia sicut magna
 distancia e m̄tor̄ m̄ter bonos p̄ditato
 res. et bonos auditores Ita magna dis
 tancia e p̄m̄oz Bonos em̄ auditores
 si vigilantes movent faciet distimbe
 ut lucas dicit Bonos aut p̄dicatores
 sup̄ om̄a bona sua constituet eū Unde
 sequit̄ Amen dico vobis qm̄ super om̄a
 sua constituet eū **Dugens** ut saluet
 contegnet tū xpo cu om̄a sua tradidit
 pater. q̄ p̄t boni p̄ris filius sup̄ om̄ez
 p̄ris subam̄ constituet̄ p̄t̄cipat̄ huiusm̄
 dignitate et gloriā fidelibz et p̄dicatibz
 dispensatōibus suis ut sint et ipi sup̄
 om̄ez creatura **Pabanus** Non ut sal
 sed ut p̄ctis etia p̄mia h̄ant. cu pro
 sua m̄ta. tū pro gregis custodia **hyllar**
 vel sup̄ om̄a bona constituet. i. inde glā
 collocabit̄ quia nichil e vltra quod
 melius sit **Criso** deinde no p̄dab
 honore quod i m̄m et bonis sed ape
 na qua n̄m̄at̄ malis erudit̄ auditore
 tū subdit Si aut dicit̄ malus suus
 ille in corde suo mora facit dñs meq̄

habunt in fide sed in operibus gaudio p
stuent Qui aut quid horum sit verum
ignorare se confitetur illud optat hoc tol
lerat in nullo corp erat qui nil corp aut
affirmat aut negat **Capitulum xxviii**

Vinc simile est
regni celorum. v. v
gimbis. **Crisostomus**
Insuperioribus parabola
domini Henam audit
eius qui parabat
et meditabat et
bona domini disceptabit

In hac aut parabola punctus est ad
utilitatem non affectum nec copiose hoc
quibus indiget sibi parat habebat
em fatuo vinctus oleum sed non copiose
Vnde dicit **Ime** simile est regni celorum
per vinctibus **hilarius** Ideo aut dicit
tunc quia de magno die domini datus super
agebit omnes hic primo est **Gregorius** Reg
ni aut celorum prout tempus etiam di
scit et ibi mittit filios hominis angelos
suos et colligent de regno eius omnia sta
dalia **Ieronymus** Similitudine autem dicit
vinctum fatuum atque prudentem quidem simpli
tate munitur in vinctibus quare alie munit
apostolus et corpe et mente per vinctus
alie vinctitatem tunc copiose refuantes
uel cetera opera non habent vel parentum cus
todia refuante nichilominus mente munit
runt Sed magis videtur ex superioribus aliis
sensus esse qui dicit et non ad vinctualia
corpora sed ad omne hominum genus hanc
parabola pertinet **Gregorius** in omni in quibus
em corpore sensibus unusquisque sub se
gemmatibus aut qui natus de harum p
fiat et quia ex utraque sexu fidelium mul
titudine colligitur sed etiam per vinctibus
similis demerit In qua quia mali cum
bonis et reprobis cum electis admixti
sunt tunc similis vinctibus prude
ntibus et fatuis prohibet **Crisostomus**
Ideo autem ponit hanc parabola in
vinctum persona ut ostendit quicquid
vinctitas magnum quid sit tamen si
absquebus tunc sit defecta cum adulteris

foras eiacet **Origenes** Vel sensus omni
qui recipiunt Verbum dei vinctus sunt
Tale enim est Verbum dei ut de sua mundicia
accomodet omnibus qui per suam doctrinam re
cesserunt ab idolatri cultura accesserunt aut
per christum ad dei cultum Vnde sequitur
Iste accipientes lampades suas exierunt
obviam sponsi et sponse et cepit enim
lampades suas. i. organa sua naturalia et
egreduntur de mundo et de erroribus et ve
niunt obviam salvatori qui semper patens est
venire ut ingrediantur simul cum dignis
ad beatam sponsum etiam **hilarius** Ut
sponsus atque sponsa dominus noster est in corpore et
deus Nam quod spiritus caro sponsa est lam
pades autem quas accipiunt autem splende
nti lumine est que sacramentis baptismi splen
duerunt **Augustinus de civitate domini** Vel lampa
des quia manibus gestantur opera sunt
dicta est enim luceant opera vincti coram
hominibus **Origenes** Qui autem recte
credunt et iuste vivunt assimilantur quibus
prudentibus qui autem perstitent quidem
fidem habent non autem parant se bonis operibus
ad salutem reliquos quibus vinctibus fa
tuis Vnde subdit **Augustinus** autem ex eis
erant fatui et v. prudentes **Ieronymus**
Sunt enim quibus sensus qui festinant
ad celestia et signa desiderant. De
visu autem et auditu et tactu spiritualiter
dicitur est Quod audiunt quod vident
quod oculis nostris per speciem et manus
nostras palpaverunt Degustu gustate
et videte quia suavis est dominus de odoratu
tu In odore vinctus tunc tunc
Alii autem sunt quibus sensus tremis fatibus
in hiantes **Augustinus de civitate domini** Vel
per quibus vinctus signat quibus peritica q
nontia acarme illecebris continentia
est enim cum appetitis a voluptate oculorum
aurium olfaciendi gustandi tangendi
Sed quia ista continentia peritica coram deo
fit ut illi placeat magis gaudis que
peritica coram hominibus tunc ut gloria huius
capiat quibus dicitur sapientes et quibus
stulte vinctus tamen vinctus. quia vinctus